

Република Србија
Повереник за информације
од јавног значаја и заштиту
података о личности
Сектор за жалбе и извршења
у области приступа
информацијама



Тел: +381 (0) 11 3408 900
Факс: +381 (0) 11 3343-379
Булевар краља Александра 15
11000 Београд
office@poverenik.rs
www.poverenik.rs

Број: 071-11-17859/2023-03

Датум: 17.09.2024. године

Господин Ненад Николић

У прилогу достављамо решење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности број: 071-11-17859/2023-03 од 17.09.2024. године.

С поштовањем,

В.Д. ПОМОЋНИЦЕ
ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА

Славољупка Павловић





Број: 071-11-17859/2023-03

Датум: 17.09.2024. године

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, у поступку по жалби коју је изјавио Ненад Николић из Новог Сада, са боравиштем у _____, против решења Трећег основног јавног тужилаштва у Београду ПИ бр. 49/23 од 27.11.2023. године, на основу члана 35. став 1. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), а у вези са чланом 4. тачка 22. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, број 87/18), члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и члана 170. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС), доноси

РЕШЕЊЕ

Одбија се, као неоснована, жалба коју је изјавио Ненад Николић из Новог Сада, против решења Трећег основног јавног тужилаштва у Београду ПИ бр. 49/23 од 27.11.2023. године.

Образложење

Решењем првостепеног органа, Трећег основног јавног тужилаштва у Београду ПИ бр. 49/23 од 27.11.2023. године, одбијен је захтев Ненада Николића из Новог Сада, за приступ информацијама од јавног значаја, поднет том тужилаштву електронском поштом дана 16.11.2023. године.

Против наведеног решења првостепеног органа, Ненад Николић из Новог Сада изјавио је дана 11.12.2023. године жалбу Поверенику, у којој је, између осталог, навео: да је ожалбено решење незаконито због чега не може опстати у правном промету; да се у ожалбеном решењу првостепени орган позива на све законом прописане разлоге за ускраћивање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, не успевајући при томе да се определи чак ни за конкретан формални разлог, односно да ли би то наводно било право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражене информације односе; да је осим тога првостепени орган био дужан да „понуди“ и материјални разлог, односно да докаже да би достављањем тражених информација могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за слободан приступ информацијама од јавног значаја, на јасан, конкретан и недвосмислен начин; да је првостепени орган, како произилази из ожалбеног решења, извршио претрагу лица наведених у предметном захтеву преко интернет претраживача „Google“ и утврдио да се имена и презимена тих лица не појављују на интернет страницама, из чега је закључио да та лица не улазе у круг лица из одредаба члана 14. став 1. тач. 3. Закона о слободном приступу

информацијама од јавног значаја; да је уместо тога првостепени орган имао могућност да изврши претрагу апликације „SAPO“ и да се обрати Влади Црне Горе – Управи полиције, Сектору криминалистичке полиције и Сектору граничне контроле, као и Агенцији за националну безбедност Црне Горе, а по потреби и међународној организацији „EUROPOL“, те да провери да ли се евентуално јавља као „безбедносно интересно лице“, као и да ли се јављају у службеним евиденцијама које се воде у Агенцији за националну безбедност Црне Горе и EUROPOLU, наводно као рођаци, који важи за наводног вођу Кавачког клана и „ОКГ Врачарци“, са описом чиме се именована лица наводно баве нелегално. Такође је указао и на одредбе члана 12. и члана 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно члана 89. Закона о заштити података о личности. Предложио је да Повереник уважи његову жалбу, поништи ожалбено решење и омогући му приступ траженим информацијама, с тим што ће пре достављања анонимизовати све податке о личности, осим имена и презимена, као и службених лица, и исте учинити недоступним, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности. У прилогу је доставио копије поднетог захтева и ожалбеног решења.

Поступајући по жалби Повереник је доставио исту на изјашњење Трећем основном јавном тужилаштву у Београду, као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и првостепеном органу у овој управној ствари.

У одговору на жалбу првостепени орган је остао при наводима из ожалбеног решења и предложио да Повереник одбије жалбу као неосновану. У прилогу је доставио копије списка предмета.

Поднеском од 23.02.2024. године, жалилац је ургирао за доношење одлуке по изјављеној жалби.

У поднеску од 01.03.2024. године, жалилац је навео, између осталог, да у прилогу доставља његов електронски поднесак, са анонимизованим подацима, поднет Прекршајном суду у Београду, у којем се спомињу и лица ближа наведена у предметном захтеву, те је предложио да се приликом доношења одлуке по његовој жалби цене и наводи из тог поднеска. У прилогу је доставио копију поднеска, којег је 26.02.2024. године поднео Прекршајном суду у Београду, у вези са његовом представком против златаре, предузетника, која је, како наводи, претходила покретању ванредног теренског инспекцијског надзора од стране Министарства привреде Републике Србије, Дирекције за мере и драгоцене метале и подношењу захтева за покретање прекршајног поступка, о чему је формиран предмет Пр. Бр. 54926/2023.

Подnescима од 15.03.2024. и 18.03.2024. године, жалилац је затражио да се одлучи по његовој жалби и да му се достави одлука електронском поштом.

Поднеском од 16.08.2024. године, насловљеним као „допуна жалба“, жалилац је још једном ургирао за доношење одлуке по његовој жалби. Такође је навео да у прилогу доставља акт Мреже за афирмацију невладиног сектора – МАНС, са седиштем у Подгорици, Далматинска 188, Црна Гора, са прилозима – документима државних органа, као, како наводи, доказ да се у конкретном случају ради о лицима, за које постоје индиције да се представљају као рођаци наводног вође кавачког клана, а која су својим понашањем дала повод за тражење информације, у смислу члана 14. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У прилогу је доставио копије захтева за приступ информацијама од јавног значаја које је Мрежа за афирмацију невладиног сектора – МАНС поднела Управи полиције, Сектору граничне полиције,

Испостави граничне полиције Пљевља и Испостави граничне полиције Бар, којима се траже копије записника о претресању лица и саобраћајног средства, чији су корисници лица ближа наведена у предметном захтеву, као и извештаја о конкретном поступању, уједно испис података из апликације Граница, и преласцима државне границе Црне Горе до 13.06.2024. године; копије жалби Мреже за афирмацију невладиног сектора – МАНС изјављених Агенцији за заштиту личних података и слободан приступ информацијама Црне Горе, ради поништаја акта Регионалног центра граничне полиције „Југ“ Будва од 12.07.2024. године и акта Управе полиције, Регионалног центра безбедности „Југ“, Одељење безбедности Улцињ, 85/2 број: 215/24-3296/2, УБД 533/22 од 23.07.2024. године; као и копије одговора Министарства унутрашњих послова Црне Горе, Управе полиције, Регионалног центра безбедности „Југ“, Одељења безбедности Улцињ 85/2 број: 215/24-3296/2, УБД 533/22 од 23.07.2024. године по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја Мреже за афирмацију невладиног сектора – МАНС, односно одговора Вишег суда у Подгорици поводом захтева за приступ информацијама од јавног значаја поменуте Мреже.

На тражење Повереника да се изјасни о наводима из поменутог поднеска жалиоца од 16.08.2024. године, првостепени орган је у свом поднеску од 04.09.2024. године, између осталог, навео да приложене копије захтева за тражење информација од јавног значаја, као и жалба иностране невладине организације Мреже за афирмацију невладиног сектора – МАНС, не представљају довољан и оправдан доказ о томе да су лица ближе наведена у предметном захтеву својим понашањем дала повод за тражење информација, нити да су у конкретном случају дала пристанак у смислу одредби члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Остао је при предлогу да Повереник одбије жалбу као неосновану.

По разматрању жалбе и осталих списа предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац 16.11.2023. године, електронском поштом, поднео Трећем основном јавном тужилаштву у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио да му поменути орган електронском поштом достави информације, односно: копије списа предмета Трећег основног јавног тужилаштва у Београду КТ бр. 2676/16 – КЕО бр. 580/18. вођен против окр. _____, са подацима ближим наведеним у захтеву, због кривичног дела Угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. Кривичног законика Републике Србије, у којем је примењен опортунитет (тачка 1. захтева) и копије списа предмета Трећег основног јавног тужилаштва у Београду КТ бр. 1173/23, вођен против окр. _____, са подацима ближе наведеним у захтеву, због кривичног дела Крађа из члана 203. Кривичног законика Републике Србије, на штету „Лукоил Србија доо Београд“, у којем је одбачена кривична пријава (тачка 2. захтева). У захтеву је навео да у конкретном случају нема места искључењу и ограничењу права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, у смислу члана 8. и 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а нарочито из разлога што су поступци вођени против именованих правноснажно окончани. Такође је навео да именовани лица која су својим понашањем дали повода за тражење информације, у смислу члана 14. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, имајући у виду да се представљају као рођаци _____, према извештајима медија, наводног вође Кавачког клана и организоване криминалне групе Врачарци.

Даље је утврђено да је поступајући по наведеном захтеву жалиоца првостепени орган ожалбеним решењем исти одбио као неоснован, с позивом на члан 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У

образложењу ожалбеног решења је, између осталог, навео: да је разматрајући предметни захтев првостепени орган утврдио да би давањем тражених информација било повређено право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражене информације односе; да је приликом разматрања предметног захтева имао у виду чињеницу да се жалилац поводом тражених информација већ обраћао првостепеном органу и то електронским путем дана 30.08.2023. године, а којом приликом жалилац није доставио ни један доказ којим би се на неспоран начин могло утврдити да лице које је наведено у захтеву улази у круг лица наведених у члану 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја; да је водећи рачуна о заштити података о личности, праву на углед и другом праву лица на које се тражене информације лично односе и узимајући у обзир садржину предметног захтева, извршио претрагу лица ближе наведених у захтеву преко интернет претраживача „Google“ и утврдио да се имена и презимена тих лица не појављују на интернет страницама, нити се иста доводе у везу са „()“, наводним вођом Кавачког клана и организоване групе Врачарци“; да жалилац није навео релевантне податке на основу којих би се могло утврдити да лица наведена у захтеву улазе у круг лица из одредбе члана 14. став 1. тач. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, нити постоје други релевантни подаци на основу којих би се могло закључити да лица из предметног захтева представљају лица која су својим понашањем дала повода за тражење информација сходно одредби члана 14. став 1. тачка 3. поменутог закона, те је нејасно на основу којих чињеница је жалилац засновао своја сазнања да су наведена лица својим понашањем дали повода за тражење информација; као и да имајући у виду наведено, да жалилац није доставио доказ о прибављеном пристанку лица чији су подаци о личности наведени у захтеву, а који пристанак је неопходан услов за давање конкретних информација, при чему не постоје, нити су од стране жалиоца достављени докази на основу којих би се утврдило да поменута лица улазе у круг лица наведених у члану 14. став 1. тач. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, налази да је предметну захтев морао бити одбијен, јер би давањем свих тражених информација било повређено правно на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражене информације односе.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 14. ставом 1. наведеног закона прописано је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим: ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало (тач. 1.); ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције (тач. 2.) и ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације (тач. 3.). Ставом 2. истог члана закона прописано је да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности

могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио да му се доставе копије списка предмета Трећег основног јавног тужилаштва у Београду КТ бр. 2676/16 – КЕО бр. 580/18. вођен против окр. С _____ е, са подацима ближим наведеним у захтеву, због кривичног дела Угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. Кривичног законика Републике Србије и копије списка предмета Трећег основног јавног тужилаштва у Београду КТ бр. 1173/23, вођен против окр. _____, са подацима ближе наведеним у захтеву, због кривичног дела Крађа из члана 203. Кривичног законика Републике Србије, односно самим тим све информације садржане у документима у списима тих предмета, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца, позивајући се при томе на одредбе члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово стога што се ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тач. 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност свих информација садржаних у ближе наведеним предметима не може бити општег карактера јер би њихова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност, односно на заштиту података о личности лица на које се те информације односе.

Повереник је разматрао околности конкретног случаја са становишта могуће примене изузетака од заштите права на приватност узимајући у обзир чињенично стање у списима предмета, те је закључио, да не постоје разлози који би у конкретном случају оправдавали примену изузетака од права на приватност из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у корист права јавности да зна. Ово стога што се у ситуацији када нема изричитог пристанка лица чији се подаци обрађују, а у одсуству доказа да се тражене информације односе на евентуалне незаконитости у раду првостепеног органа или прекорачења овлашћења, односно да се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, интерес заштите права на приватност и заштите података о личности као претежнији у односу на интерес јавности да зна не доводи се у питање. Заузети став произилази из природе права на заштиту података о личности, као гаранције правне сигурности грађана да ће се њихови подаци о личности користити само у сврхе за које се прикупљају и обрађују и да се обрађени подаци о личности неће давати трећим лицима, сем изузетно како је прописано чланом 42. Устава Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006 и 115/2021).

Приликом одлучивања Повереник је имао у виду навод жалиоца да постоје индиције да се лица на које се односе тражене информације представљају као рођаци наводног вође кавачког клана _____, а која су својим понашањем дала повод за тражење информације, у смислу члана 14. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али исти није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што се наведено не може закључити из списка предмета, као нити из претраге лица ближе наведених у захтеву преко интернет претраживача „Google“, како је то утврдио првостепени орган. Поред наведеног, у списима предмета се не налази било какав доказ о томе да су тражене

информације у вези са евентуалним деловањем „Кавачког клана“, односно да се ради о догађају од интереса за јавност, те самим тим Повереник налази да у списима предмета не постоје докази који би у конкретном случају оправдавали примену изузетака од права на приватност из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у корист права јавности да зна.

Приликом одлучивања Повереник је имао у виду околност да се жалилац у својој жалби позвао на одредбе члана 12. и члана 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно члана 89. Закона о заштити података о личности, али је нашао да у конкретном случају примена наведених одредби није могућа. Ово најпре стога што жалилац поднетим захтевом није тражио да му се доставе копије докумената садржаних у траженим списима предмета у анонимизованом облику, а при томе, чак и да јесте, на основу података датих у самом захтеву се може одредити о којим лицима је реч, те би последично, и уз заштиту њихових података о личности, несумњиво дошло до повреде њихових права на приватност, па самим тим у конкретном случају не постоје услови за издвајање информација, у смислу члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као ни услови за постизање законског баланса између права јавности да зна и заштите приватности, у смислу члана 14. став 2. наведеног закона.

Даље, код остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја треба имати у виду да, иако орган поступа по појединачном захтеву, његово поступање има значај за јавност уопште, што значи да информације добијене по овом основу припадају целокупној јавности, а не само тражиоцу. Другим речима, када се једном одређени документ у поседу органа власти учини доступним, у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, то значи да се он увек мора доставити и сваком будућем тражиоцу, без обзира на то ко је подносилац захтева (физичко лице, медији и др.). С тим у вези, чињење доступним података о личности одређених лица у својству информације од јавног значаја, озбиљно би повредило право на приватност тих лица и право на заштиту података о њиховој личности, што додатно говори у прилог томе да такве информације не могу бити општег карактера. Осим тога, сврха и дух Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја је да широј јавности буду доступне информације које су од значаја за неку већу друштвену групу и ширу заједницу, а не да се њиме остварују појединачни, лични интереси.

Оваквом одлуком се не доводи у питање остваривање права жалиоца да по другом основу, односно у другом поступку прибави тражене податке, уколико су за то испуњени законом прописани услови, али не као информацију од јавног значаја по основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Стога, Повереник налази да је, у конкретном случају, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, интерес заштите података о личности и права на приватност лица на које се наведене информације односе претежнији од интереса јавности да зна, у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па је поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и члана 170. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења.

Приликом одлучивања Повереник је ценио и остале жалбене наводе и наводе првостепеног органа, али је нашао да, с обзиром на напред изнето, нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, па их није посебно образлагао.

Против овог решења није допуштена жалба већ се, у складу са Законом о управним споровима, може покренути управни спор тужбом Управном суду у

Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Такса на тужбу износи 390,00 динара.

ПОВЕРЕНИК
Милан Мариновић



Решење доставити:

1. Трећем основном јавном тужилаштву у Београду;
2. Ненаду Николићу из Новог Сада;
3. Писарници.